

Yrittäjyystaitojen
BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Liiketoiminnan kriittinen tarkastelu 19.3.2026

Yrittäjyystaitojen Buustaus –hanke
1.1.2025-30.10.2026

Euroopan unionin
osarahoittama

Suomen Yrittäjäopisto

Tuloslaskelma ja tase yrityksen toiminnan kuvaajina

- Tuloslaskelma kertoo paljonko tulosta on jäänyt viivan alle, kun tuotoista on vähennetty niiden hankkimisesta aiheutuneet kulut
- Tase kertoo paljonko yrityksellä on laskennallisesti varallisuutta tilinpäätöshetkellä (Vastaavaa) ja miten se on rahoitettu (Vastattavaa)

Esimerkki: Parturi-kampaamon tuloslaskelma (Oy)

Erä	Summa (€)
Liikevaihto	95 000
Materiaalit ja palvelut	-9 000
Henkilöstökulut	-52 000
Poistot ja arvonalentumiset	-1 000
Liiketoiminnan muut kulut	-21 000
Liikevoitto (tai -tappio)	12 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-500
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	11 500
Välittömät verot	-2 400
Tilikauden voitto	9 100

Tilikohtainen tuloslaskelma (esimerkki)

Tilikoodi	Tili	Summa (€)
3000	Myyntituotot (palvelut)	85 000
3010	Myyntituotot (tuotemyynti)	10 000
	Liikevaihto yhteensä	95 000
4000	Ostot (tarvikkeet ja tuotteet)	-9 000
5000	Palkat (yrittäjä)	-40 000
5100	Henkilösivukulut (YEL)	-12 000
6000	Vuokrat	-13 000
6100	Markkinointi	-2 000
6200	Sähkö, vesi, jätehuolto	-3 000
6300	Kirjanpito ja hallintopalvelut	-2 000
6400	Muut liiketoiminnan kulut	-1 000
7000	Suunnitelman mukaiset poistot	-1 000
	Liiketoiminnan kulut yhteensä	-83 000
	Liikevoitto	12 000
8300	Korkokulut ja muut rahoituskulut	-500
	Voitto ennen veroja	11 500
9000	Tuloverot	-2 400
	Tilikauden voitto	9 100

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Tase (esimerkki)

Vastaavaa

Pysyvät vastaavat	€
Aineelliset hyödykkeet	6000
Vaihtuvat vastaavat	
Vaihto-omaisuus	1500
Saamiset	2000
Rahat ja pankkisaamiset	15000
Vastaavaa yhteensä	24500

Vastattavaa

Oma pääoma	€
Osakepääoma	2 500
Edellisten tilikausien voitto	2 500
Tilikauden voitto	9 100
Oma pääoma yhteensä	14 100
Vieras pääoma	
Pitkäaikaiset velat	5 000
Lyhytaikaiset velat	5 400
Vieras pääoma yhteensä	10 400

Vastattavaa yhteensä 24 500

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Tilikohtainen tase: Vastattavaa (esimerkki)

Vastaavaa

Tilikoodi	Tili	Summa (€)
1160	Kalusto ja laitteet (hankintahinta)	10 000
1162	Kaluston kertynyt poisto	-4 000
	Käyttöomaisuus yhteensä	6 000
1400	Vaihto-omaisuus (tarvikevarasto)	1 500
1700	Myyntisaamiset	500
1710	Muut saamiset	1500
1910	Pankkitili	15 000
	Vastaavaa yhteensä	24 500

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Tilikohtainen tase: vastattavaa (esimerkki)

Vastattavaa

Oma pääoma

€

2000	Osakepääoma	2 500
2010	Edellisten tilikausien voitto	2 500
2020	Tilikauden voitto	9 100
	Oma pääoma yhteensä	14 100

Vieras pääoma

€

2100	Pitkäaikainen laina	5 000
2800	Lyhytaikainen laina	1 000
2900	Ostovelat	500
2930	Verovelat (tulovero + ALV)	2 400
2960	Muut lyhytaikaiset velat	1 500
	Vieras pääoma yhteensä	10 400

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Tilinpäätöksen analysointi/tunnuslukuanalyysi

Maksuvalmius

Vakavaraisuus

Kannattavuus

Tilinpäätöksen tunnuslukuja

Kannattavuus, esim. liikevoittoprosentti

$(\text{Liikevoitto} / \text{Liikevaihto}) \times 100$

$$= (12\,000 \text{ €} / 95\,000 \text{ €}) \times 100$$

$$= 12,63 \%$$

(0-5% heikko, 5-10 tyydyttävä, 10-20 hyvä, >20 erittäin hyvä)

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Tilinpäätöksen tunnuslukuja

Vakavaraisuus, esim. omavaraisuusaste

$(\text{Oma pääoma} / \text{Vastaavaa yhteensä}) \times 100$

$$= (14\,100 \text{ €} / 24\,500 \text{ €}) \times 100$$

$$= 57,55 \%$$

(<15% heikko, 15-25 tyyd, 25-40, hyvä, >40 eritt. hyvä)

Tilinpäätöksen tunnuslukuja

Maksuvalmius, esim. quick ratio

(Rahat + Saamiset) / Lyhytaikaiset velat

$$= (15\,000\text{ €} + 2\,000\text{ €}) / 5\,400\text{ €}$$

$$= 3,15$$

(< 0,5 heikko, 0,5–1 tyydyttävä, 1–1,5 hyvä, > 1,5 erittäin hyvä)

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Muita tunnuslukuja esim.

- varaston kiertonopeus
- myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertonopeus
- liikevaihto/henkilö
- sijoitetun pääoman tuotto

<https://www.almainights.fi/tunnuslukuopas/>

Yrittäjyystaitojen
BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Toimialakohtaisia tunnuslukuja esim.

[https://tem-](https://tem-tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton_Finnvera/Finnvera.px/)

[tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton_Finnvera/Finnvera.px/](https://tem-tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton_Finnvera/Finnvera.px/)

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Toimialakohtaisia tunnuslukuja esim.

tem-tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton__Finnvera/Finnvera.px/

Toimiala

Valitse kaikki

Poista valinnat

Sanan alusta

Hae

Valittu 1 Yhteensä 783

Valinnainen muuttuja

- 0812 Soran, hiekan, saven ja kaoliinin ot...
- 08120 Soran, hiekan, saven ja kaoliinin o...
- 10 Elintarvikkeiden valmistus
- 101 Teurastus, lihan säilyvyyskäsittely ja
- 1013 Liha- ja siipikarjatuotteiden valmis...
- 10130 Liha- ja siipikarjatuotteiden valmi...

Muuttuja Pakollinen*

Valitse kaikki

Poista valinnat

Sanan alusta

Hae

Valittu 1 Yhteensä 19

- Kokonaispääoman tuotto-%
- Sijoitetun pääoman tuotto-%
- Omavaraisuusaste, %**
- Velat/liikevaihto, %
- Current ratio
- Quick ratio

Keskiluku Pakollinen*

Valitse kaikki

Poista valinnat

Valittu 1 Yhteensä 4

- Havainnot
- Yläkvartiili
- Medaani**
- Alakvartiili

Vuosi Pakollinen*

Valitse kaikki

Poista valinnat

Valittu 1 Yhteensä 6

4°C Pölyistä

Hae

9:40 16.12.2025

en Yrittäjäopisto

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Tehtävä:

Selvitä tilastosta toimialasi keskimääräisiä tunnuslukuja ja vertaa oman yrityksesi tilinpäätöksestä laskettuja tunnuslukuja niihin. Miten yritykselläsi menee muihin toimialan yrityksiin verrattuna?

Mitä tarkoittaa asiakaskohtainen kannattavuus

Asiakaskohtainen kannattavuus tarkoittaa yksittäisestä asiakkaasta (tai asiakasryhmästä) saatavan tuoton ja tämän palvelemiseen liittyvien kustannusten erotusta. Se kertoo, kuinka arvokas kukin asiakas on yritykselle — ei vain liikevaihdon, vaan erityisesti katteen ja nettotuloksen kannalta.

Asiakaskohtainen kannattavuus voi vaihdella suuresti riippuen esimerkiksi:

- hinnoittelusta ja alennuksista (annetuilla alennuksilla yllättävän suuri vaikutus kannattavuuteen)
- palvelutarpeesta (esim. asiakaspalvelu, räätälöinnit, pienet sarjat, asetuskustannukset jne.)
- maksukäyttäytymisestä (mm. maksujen viivästyminen ja siitä aiheutuva rahoitustarve, luottotappioriski, (Case A/S))
- toimitustavoista ja –kustannuksista (esim. laivarahdit pandemian aikana)

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Asiakaskohtaiset palvelukustannukset

Kustannuksia, jotka syntyvät asiakasta varten, mutta eivät näy suorina ostoina. Esimerkiksi:

- reklamaatioiden ja hyvitysten käsittely
- asiakaspalvelu ja tuki
- myynnin ja asiakkuuden hoidon työaika

Näiden arviointiin voidaan käyttää esim:

- aikaseurantaa tai tiedossa olevia keskiarvokustannuksia asiakastyypeittäin

Esimerkki

Asiakas	Myynti	Muuttuvat kulut	Katetuotto	Palvelukulut	Nettokannattavuus
Asiakas A	100 000 €	60 000 €	40 000 €	5 000 €	35 000 €
Asiakas B	80 000 €	50 000 €	30 000 €	12 000 €	18 000 €
Asiakas C	120 000 €	70 000 €	50 000 €	55 000 €	-5 000 € ✗

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Miksi asiakaskohtainen kannattavuus on tärkeää?

Hyödyt asiakaskohtaisen kannattavuuden selvittämisestä mm:

- Tunnistetaan kannattavimmat asiakkaat: Näihin voidaan panostaa enemmän.
- Havaitaan kannattamattomat asiakkuudet: Mahdollisuus neuvotella hinnat uudelleen tai muuttaa toimintatapaa.
- Tehostetaan resurssien käyttöä: Markkinointi, myynti ja asiakaspalvelu kohdistetaan tuottavimpiin kohteisiin.

Esimerkki annettujen alennusten vaikutuksesta

Lähtötilanne (ennen alennusta)

Myyntihinta: **100 €**

Muuttuvat kustannukset: **60 €**

Kate euroina:

$$100 \text{ €} - 60 \text{ €} = \mathbf{40 \text{ €}}$$

Kateprosentti:

$$40 \text{ €} / 100 \text{ €} = \mathbf{40 \%}$$

Oletetaan, että myyntimäärä on **1 000 kpl.**

$$\text{Kokonaismyynti: } 100 \text{ €} \times 1\,000 = \mathbf{100\,000 \text{ €}}$$

$$\text{Kokonaiskate: } 40 \text{ €} \times 1\,000 = \mathbf{40\,000 \text{ €}}$$

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Esimerkki annettujen alennusten vaikutuksesta

Tilanne alennuksen jälkeen

Annetaan **10 % alennus**.

Uusi myyntihinta:

$$100 \text{ €} \times 0,90 = \mathbf{90 \text{ €}}$$

Kustannukset (oletetaan ennallaan): **60 €**

Uusi kate per yksikkö:

$$90 \text{ €} - 60 \text{ €} = \mathbf{30 \text{ €}}$$

Uusi kateprosentti:

$$30 \text{ €} / 90 \text{ €} = \mathbf{33,3 \%}$$

Kate pienenee 40 € → 30 €, eli -25 % per myyty yksikkö.

Esimerkki annettujen alennusten vaikutuksesta

Kuinka paljon myyntiä pitää lisätä, jotta euromäärinen kate pysyy samana?

Tavoite:

Saada edelleen **40 000 €** kokonaiskate.

Alennuksen jälkeen:

Kate per yksikkö: **30 €**

Tarvittava myyntimäärä:

$$40\,000\text{€} \div 30\text{€} = 1\,333,33 \approx 1\,334 \text{ kpl}$$

(Mitä pienempi alkuperäinen kate, sitä räjähdysmäisemmin vaadittava lisämyynti kasvaa!)

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Alennusten vaikutuksista

Hinnan alennus -%	Katetuotto prosentti ennen hinnan alennusta				
	20	25	30	35	40
	Alennuksen vuoksi tarvittava myyntimäärän lisäys (%), jotta euromääräinen kate pysyy ennallaan				
1	5	4	3	2	1
2	11	9	7	6	5
3	18	14	11	9	8
4	25	19	15	13	11
5	33	25	20	17	14
6	43	32	25	21	18
7	54	39	30	25	21
8	67	47	36	30	25
9	82	56	43	35	29
10	100	67	50	40	33
12	150	92	67	52	43
15	300	150	100	75	60
20		400	200	133	100

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Liiketoiminnan kehittäminen talouden näkökulmasta

-Yritykseen sijoitetun oman pääoman tuotto

*yrityksen taloudellista asemaa tarkasteltaessa on tärkeä muistaa, että myös yritykseen sijoitetulle omalle pääomalle on saatava tuottoa (vertailukohtana esim. sijoitukset pörssiosakkeisiin)

Keinoja taloudellisen tilanteen parantamiseen esimerkiksi:

-Korkokulujen laskeminen

*lainojen kilpailutus

*mahdollinen lyhentäminen nopeutetussa aikataulussa (Muistettava kuitenkin yrityksen kehittämisenäkökulma ja ”vieraan pääoman vipuvaikutus”)

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Liiketoiminnan kehittäminen talouden näkökulmasta

Keinoja yrityksen tilanteen parantamiseen esimerkiksi:

- Myyntimäärän lisääminen (saattaa aiheuttaa myös investointitarpeita)
- Hintojen korottaminen
- Välilaskutus
- Kustannusten pienentäminen
- Asiakkaiden maksuaikojen lyhentäminen
- Ostolaskujen maksuaikojen pidentäminen
- Varaston koon pienentäminen ja varaston kiertonopeuden lisääminen

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Liiketoiminnan kehittäminen talouden näkökulmasta

Talouden seurantaan liittyvästä kehittämisestä:

- Budjetointi ja budjettiseuranta
- Sähköinen, reaaliaikainen kirjanpito
- Välitilinpäätökset

Anna vielä lopuksi palautetta Webinaarista:

https://forms.office.com/pages/responsepage.aspx?id=aXkz7dap7EmD9BmywE7nHuxVoa5PsltFnzzR_QvDEntUNIIIN1paSTcyQ1BIMjgxWUwyN0FCQUZTMi4u&route=shorturl

Yrittäjyystaitojen BUUSTAUS Etelä-Pohjanmaa

